

Vergaderjaar 2019–2020

28 638

Mensenhandel

Nr. 180

BRIEF VAN DE MINISTER VAN JUSTITIE EN VEILIGHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 20 mei 2020

Hierbij zend ik uw Kamer het inspectierapport «Aanpak van mensenhandel en mensensmokkel» van de Raad voor de rechtshandhaving (hierna: de Raad)¹.

Ook zend ik u hierbij mijn reactie op het rapport en de aanbevelingen van de Raad².

De Raad heeft in dit rapport gekeken naar de aanpak van mensenhandel en mensensmokkel in Caribisch Nederland. Ik heb kennisgenomen van de bevindingen en ik dank de Raad voor het gedegen onderzoek en kritisch rapport. Ik ben de Raad ook dankbaar voor zijn aanbevelingen. Zoals de Raad in zijn rapport terecht stelt zijn er al veel mooie initiatieven en trajecten in Caribisch Nederland ontplooid maar valt er nog veel winst te behalen en is het nu zaak om door te pakken. Daarbij vind ik het van belang te benadrukken dat de overheidsdiensten op Caribisch Nederland, ook diegene die betrokken zijn bij de bestrijding van mensenhandel en mensensmokkel, beperkt van omvang zijn en een beperkt absorptievermogen hebben. De aanbevelingen van de Raad en mijn reactie hierop moeten in dat licht worden gezien.

De aanpak van mensenhandel en mensensmokkel is al langer een prioriteit in Caribisch Nederland. Om mensenhandel en mensensmokkel effectief te bestrijden is samenwerking tussen ketenpartners van cruciaal belang.³ Door middel van een multidisciplinaire werkgroep wordt er vorm gegeven aan de implementatie en uitvoering van gemaakte afspraken.

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl.

² Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl.

³ Ter bevordering van de samenwerking en voorkoming van mensenhandel en mensensmokkel is een Memorandum of Understanding opgesteld tussen de landen van het Koninkrijk der Nederlanden. Caribisch Nederland heeft tevens een Integraal plan van aanpak opgesteld in 2017 waar de aanpak van mensenhandel en mensensmokkel als prioriteit zijn aangemerkt.

De Raad doet in zijn rapport enkele aanbevelingen ten aanzien van het Korps Politie Caribisch Nederland (KPCN). Deze aanbevelingen zien onder andere op de implementatie van het themaregister en de informatiepositie van het informatiecentrum BES. Ik neem de aanbevelingen over deze thema's deels over. Het advies van de Raad om voor minimaal een jaar een projectleider aan te stellen neem ik niet over. Ik zal een aantal belangrijke aanbevelingen adresseren in deze brief, voor een uitgebreidere toelichting op de overige aanbevelingen verwijs ik u naar de bijlage⁴.

Sinds het ontstaan van het KPCN is primair aandacht uitgegaan naar het op orde brengen van de basis. De eerder door mij gedane investeringen hebben bijgedragen aan een modernere politieorganisatie. Ook is de laatste vier jaar gewerkt aan de doorontwikkeling en verbetering van deze politieorganisatie. In het nieuwe inrichtingsplan is een uitbreiding van middelen opgenomen voor het korps, oplopend tot structureel 1,2 miljoen per jaar vanaf 2022, wat een stijging van bijna 8% bedraagt.⁵ Belangrijk onderdeel van dit plan is de verdere verbetering van de afdeling die zich binnen KPCN met analyse en informatie bezig houdt. Die afdeling wordt erop toegerust dat zij maatgevend kunnen bijdragen aan het zoveel als mogelijk opvolgen van de aanbevelingen van de Raad. De korpschef KPCN staat hiervoor aan de lat en krijgt, gelet op de kleinschalige context, van mij de vrijheid om dat naar beste inzicht vorm te geven. Hij zal hierover in het jaarverslag KPCN rapporteren.

Het themaregister⁶ krijgt daarbij bijzondere aandacht. Om de beschikbare informatie zo goed mogelijk te kunnen ontsluiten, zal KPCN samen met ketenpartners in gesprek gaan om hierover nadere afspraken te maken. Dat zal naar verwachting voor de zomer van dit jaar zijn beslag krijgen. Vanaf juni 2020 wordt maandelijks bekeken hoe de afspraken worden nagekomen. Voorts zal het belang van het invullen van het themaregister naar voren worden gebracht tijdens de Europese dag tegen Mensenhandel op 18 oktober 2020.

De Raad benoemt in haar rapport ook het kennisniveau van de bij mensenhandel betrokken diensten als aandachtspunt. Het Ministerie van Justitie en Veiligheid heeft jaarlijks middelen beschikbaar gesteld ten behoeve van de aanpak van mensenhandel en mensensmokkel in Caribisch Nederland. Betrokkenen op Saba en Sint Eustatius hebben aangegeven meer behoefte te hebben aan meer kennis over mensenhandel. Ik tracht in deze behoefte te voorzien door in 2020 samen met de BES ketenpartners een nieuwe impuls te geven aan het trainen van professionals.

Ten aanzien van de aanpak van mensensmokkel geldt het volgende. Ik onderschrijf het standpunt van de Raad dat het grensoezicht een belangrijk instrument is in de aanpak van mensensmokkel. Op dit terrein is in de afgelopen jaren een aantal maatregelen genomen om mensensmokkel aan te pakken. Zo is geïnvesteerd in het vergroten van de kennis en expertise van de grensbeambten van Caribisch Nederland door middel van trainingen. Het voorgaande neemt niet weg dat er nog verbeteringen wenselijk zijn, zoals de Raad ook in zijn bevindingen aangeeft.

⁴ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl.

⁵ Het betreft een gefaseerde uitbreiding van de financiering; € 400.000 in 2020, € 800.000 in 2021 en 1.2 miljoen structureel vanaf 2022.

⁶ Het themaregister is een instrument waarin relevante gegevens, waaronder signalen, worden verzameld en geanalyseerd. Het doel is om hiermee een goede informatiepositie op te bouwen om zo mensenhandel en mensensmokkel effectief aan te kunnen pakken en te voorkomen.

Er zijn reeds maatregelen in gang gezet om de maritieme grensbewaking van Caribisch Nederland te versterken.

In de bijlage treft u een nadere toelichting per aanbeveling, in aanvulling op hetgeen is toegelicht in deze brief⁷.

De Minister van Justitie en Veiligheid,
F.B.J. Grapperhaus

⁷ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl.